

076.BZ, KDB 699
076,7 2080delle

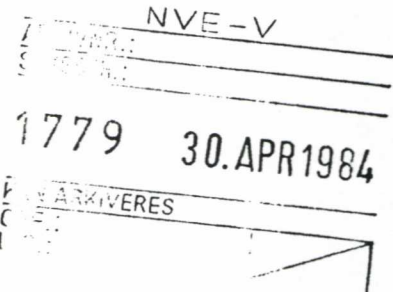
OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENT

DET KONGELIGE OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENT

KONTOR: TOLLBUGATEN 31 - TLF. 11 90 90 - RIKSTELEFONER OG FJERNVALG TLF. (02) 41 90 10
POSTADRESSE: POSTBOKS 6148 DEP., OSLO 1 - TELEKS: 18680 OEDEPN

Statskraftverkene
Norges vassdrags- og
elektrisitetsvesen
Postboks 5091 Majorstua

L 0301 OSLO 3

Deres ref.

Vår ref. (bes oppgitt ved svar)

Dato

OED 83/525

V VF/IH

27.4.1984

TILLATELSE FOR DIREKTORATET FOR STATSKRAFTVERKENE TIL Å
UTNYTTE ØKINGEN AV LEIRDØLA KRAFTVERKS YTELSE FRA 100 TIL
115 MW I TIDSROMMET 1. APRIL - 30. NOVEMBER.
KONGELIG RESOLUSJON AV 6. APRIL 1984

Ved kongelig resolusjon av 6. april 1984 er bestemt:

"1. I medhold av vassdragsloven av 15. mars 1940 § 104 og
lov om vern mot vannforurensning av 26. juni 1970 §§ 4 og
10 gis Direktoratet for Statskraftverkene tillatelse til
å utnytte økingen av Leirdøla kraftverks ytelse fra 100
til 115 MW i tidsrommet 1. april - 30. november, på det
vilkår som er inntatt i Olje- og energidepartementets
foredrag av 6. april 1984.

2. Det fastsettes nytt pkt. 2 i manøvreringsreglementet
for statsregulering av Leirdøla kraftverk, fastsatt ved
kgl.res. av 23. august 1974, i samsvar med det i
ovennevnte foredrag inntatte utkast."

Tillatelsen etter vassdragsloven er gitt på følgende
vilkår:

"Utbyggeren plikter å besørge og bekoste installasjon for
uttak av vann slik som nevnt i Olje- og energideparte-
mentets foredrag av 6. april 1984. Grunneierne i
Leirdalen skal vederlagsfritt kunne ta ut vann til
jordbruksvanning etter behov."

Av departementets foredrag i kongelig resolusjon av
6. april 1984 siteres:

"Luster kommune og Landbruksdepartementet anfører at det
er for lite restvann i Leirdøla til vanningsvann i tørke-
perioder. Landbruksdepartementet foreslår at det skal
slippes 100 l vann/sek. i vanningssesongen for å

tilfredsstillende vanningsbehovet, mens Luster kommune foreslår at Statskraftverkene skal bli pålagt å ordne med installasjon for uttak av vann til jordbruksvanning.

Norges vassdrags- og elektrisitetsvesen anfører at eventuelle tiltak i forbindelse med jordvanning må antas å ligge utenfor den aktuelle saken om installasjonsøking i Leirdøla kraftverk. NVE fraråder Landbruksdepartementets forslag om 0,1 m³/s minstevannføring i vanningssesongen, da ingen har bedt om mer vann enn det som trengs til vanningen.

NVE, Statskraftverkene har laget et kostnadsoverslag for et eventuelt jordbruksvanningsanlegg, bestående av et to kilometer langt rør fra tverrslaget langs elva og forsynt med avtapningsmuligheter på forskjellige steder. Statskraftverkene har forutsatt at 20% av 400 dekar dyrket mark vannes samtidig, og dermed anslått en kostnad på ca. kr 500.000,-.

Statskraftverkene opplyser videre at det ved utskifting av turbinens løpehjul er utbetalt til leverandøren 2.233 mill. kr. I tillegg kommer Statskraftverkernes egne ytelser (lønninger m.m.).

Olje- og energidepartementet vil anføre at det ikke vil bli mindre vann til jordbruksvanning dersom installasjonen økes i Leirdøla kraftverk, og at krav om tiltak i forbindelse med jordbruksvanning således som utgangspunkt må være saken om installasjonsøking utedkommende.

Departementet finner det likevel i denne spesielle saken riktig å foreslå tiltak som kan bedre vanningsforholdene, da vanningsproblemene har oppstått som følge av den opprinnelige reguleringen, og grunneierne ikke har fått erstatning for vanningsulempene ved skjønnsoppgjøret. Departementet vil foreslå vilkår om at utbyggeren plikter å besørge og bekoste installasjon for uttak av vann (for eksempel ved å legge rør fra tverrslaget, som nevnt i brev fra Statskraftverkene til Olje- og energidepartementet av 13.2.84), og at grunneierne i Leirdalen vederlagsfritt skal kunne ta ut vann til jordbruksvanning etter behov.

Utgangspunktet må være at vanningsforholdene for grunneierne ikke må bli dårligere enn de var før utbyggingen.

Planleggingen av vanningsanlegget og kostnadsfordelingen bør skje i samarbeid mellom lokale landbruksmyndigheter, grunneiere og utbygger med kommunen som koordinerende myndighet. Skulle enighet ikke oppnås, avgjøres saken av departementet. Statskraftverkene har foreslått at de vanlige jordbruksorganer skal utarbeide et forprosjekt. Olje- og energidepartementet har intet å innvende mot dette."

Nytt pkt. 2 i manøvreringsreglementet for statsregulering av Leirdøla kraftverk, fastsatt ved kongelig resolusjon av 23. august 1974 lyder:

"Det skal ved manøvreringen has for øye at de naturlige flomvassføringene i vassdraget nedenfor magasinet så vidt mulig ikke økes.

Alle endringer i vassføringen skal skje med myke overganger.

For øvrig kan vasslippingen foregå etter behovet i statens kraftverk."

Fra departementets foredrag i kongelig resolusjon av 6. april 1984 siteres også:

"Luster kommune anfører videre at Statskraftverkene må få pålegg om å bygge terskler i samsvar med plan fremlagt i brev av 2.5.1979 fra NVE til kommunen.

Statskraftverkene er verken i reguleringsbestemmelsene eller av skjønnsretten pålagt å bygge terskler. Det er likevel besluttet å bygge to terskler, i samsvar med ovennevnte plan. Tersklene var planlagt bygget sommeren 1983, men grunnet snøforhold måtte arbeidene utsettes til 1984.

Departementet forutsetter at tersklene bygges som planlagt.

Luster kommune anfører til slutt at Statskraftverkene må bli pålagt å finne frem til tiltak som kan skåne Leirdalen for støvføyke i fremtiden. Kommunen viser til sommeren 1982, da sand og leirstøv ble virvlet opp fra damområdet etter at dammen var nedtappet, og la seg som et teppe over Leirdal.

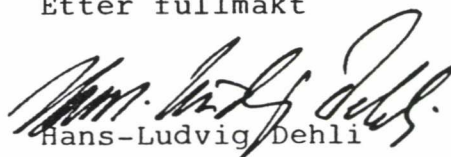
Statskraftverkene anfører primært at dette problemet ikke har noe å gjøre med spørsmålet om å øke installasjonen, og at saken derfor av prinsipielle grunner bør klarlegges og avgjøres uavhengig av Statskraftverkernes søknad om å øke installasjonen. Dernest bekrefter Statskraftverkene at støvplagen i 1982 må karakteriseres som sjenerende og ubehagelig, men anfører at det ikke er grunn til å tro at støvføyken vil opptre hvert år, da støvføyken betinges av spesielle fysiske forhold. Undersøkelser av mulige skadevirkninger på høyavlingen i 1982 viser at forverdien ikke er forringet som følge av støvet. Statskraftverkene anfører at det er vanskelig å gjøre noe med støvføyken. Videre anfører Statskraftverkene at en ikke kan se bort fra lignende situasjoner i fremtiden, men at de ulemper og skader som måtte oppstå vil bli gjenstand for vurderinger, og at NVE-Statskraftverkene selvsagt vil yte erstatning i den utstrekning dette er berettiget.

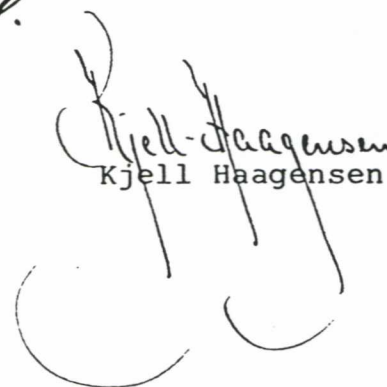
Olje- og energidepartementet kan være enig i at støvproblemet ikke behøver å ha noe å gjøre med spørsmålet om å øke installasjonen. Departementet finner det imidlertid vanskelig å slå seg til ro med at man ikke finner løsninger på problemet og vil derfor be Statskraftverkene på nytt å vurdere om det finnes tiltak som kan fjerne eller redusere støvproblemet. Man kan deretter vurdere om kostnadene ved gjennomføringen av et slikt tiltak står i forhold til det som oppnås blant annet sett i relasjon til hvor ofte støvplagen kan tenkes å opptre. I den forbindelse vil departementet peke på at støvplagen er en foreteelse som når den opptrer er meget ubehagelig for dem som berøres, uten at erstatning blir gitt.

Fylkesmannen i Sogn og Fjordane anfører at manøvreringsreglementet for regulering av Leirdøla bør endres slik at det inneholder et klart krav om lavere magasin-fylling i tider da faren for skadeflom er størst.

Olje- og energidepartementet viser i denne forbindelse til St.prp. nr. 7 (1983-84) Samtykke til statsregulering for utbygging av Jostedalsvassdraget s. 142. Departementet vil anføre at spørsmålet om å endre manøvreringsreglementet for å motvirke skadeflom må sees i sammenheng med saken om overføring av Vestsiddeelvene til Leridøla. I St.prp. nr. 7 (1983-84) er det forutsatt at Statskraftverkene så snart som mulig fremmer søknad om overføring av disse elvene. Departementet vil tilrå at man avventer denne saken før man tar stilling til spørsmålet om å endre manøvreringsreglementet."

Etter fullmakt

Hans-Ludvig Dehli

Kjell Haagenen